

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums par to, kā Eiropas Komisija ir risinājusi problēmas saistībā ar Augsta līmeņa foruma par kapitāla tirgu savienību sastāvu un dažu tās locekļu iespējamiem interešu konfliktiem (lieta Nr. 1777/2020/KR)

Lēmums

Lieta 1777/2020/KR - **Uzsākta {0}** 26/11/2020 - **Atzinuma projekts par {0}** 04/05/2021 - **Lēmums par {0}** 27/10/2021 - **Iesaistītā iestāde** Eiropas Komisija (Konstatētas kļūdas pārvaldē) |

Šī uz sūdzībām balstītā izmeklēšana attiecās uz Augsta līmeņa forumu par ierosināto ES kapitāla tirgu savienību – Komisijas ekspertu grupu. Forums pulcēja nozares augstākos vadītājus un augstākos starptautiskos ekspertus un zinātniekus, lai izstrādātu jaunas idejas Komisijai par saistītajām politikas nostādnēm, un 2020. gadā tika sagatavots ziņojums ar ieteikumiem.

Pēc plašas Komisijas dokumentu pārbaudes un tikšanās ar Komisiju izmeklēšanas gaitā ombude atklāja divas administratīvas kļūmes:

1. Komisija uzskatīja, ka vairāki foruma locekļi, kuriem ir saikne ar finanšu iestādēm, ir neatkarīgi un pārstāv sabiedrības intereses. Lai mazinātu interešu konflikta riskus, ko Komisija bija konstatējusi, tā piemēroja vispārīgus pasākumus. Ombude rūpīgi izvērtēja šos pasākumus un uzskatīja tos par nepietiekamiem.
2. Pamatojoties uz foruma locekļu kļūdaino iedalījumu kategorijās, Komisija publicēja sadalījumu starp foruma locekļiem, kuriem bija jābūt neatkarīgiem, un foruma locekļiem, kuri pārstāvēja dažādu ieinteresēto personu organizāciju kopīgās intereses, kas būtiski atšķīrās no tā, kā tas bija patiesībā.

Ombude izdeva ieteikumu.

Komisijas atbildē uz ombudes ieteikumu nebija sniegta jauna informācija, kā arī tā nemaina izmeklēšanas rezultātus.

Ombude pabeidza savu izmeklēšanu, apstiprinot savus konstatējumus un ieteikumu.

Sūdzības priekšvēsture

1. Ierosinātās kapitāla tirgu savienības (KTS) mērķis ir izveidot vienotu kapitāla tirgu ES. Kapitāla tirgu savienības mērķis ir panākt, ka nauda — ieguldījumi un uzkrājumi — plūst visā ES, lai ieguvēji būtu patērētāji, ieguldītāji un uzņēmumi neatkarīgi no to atrašanās vietas [1].
2. Komisija 2019. gada oktobrī paziņoja par Augsta līmeņa forumu par kapitāla tirgu savienību [2]. Forumā — neformālas ekspertu grupas [3], ko izveidoja par ES politiku banku un finanšu jomā atbildīgais Komisijas departaments — “Finanšu tirgu, finanšu stabilitātes un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorāts” (FISMA ĢD), mērķis bija pulcēt vadošos nozares vadītājus un vadošos starptautiskos ekspertus un zinātniekus, lai izstrādātu jaunas idejas par KTS politikas nākotni. Forumā bija divu veidu dalībnieki: A tips, kas tika iecelts privātpersonas statusā, lai rīkotos neatkarīgi un sabiedrības interesēs; un B tips, kas pārstāv dažādu ieinteresēto personu organizāciju kopējās intereses. Forumā bija trīs apakšgrupas [4].
3. Forumā ieteikumi tika adresēti Komisijai, ES dalībvalstīm, un dažos gadījumos paraugprakse tika adresēta arī nozarei. Pēc tam forums tika slēgts.
4. Kopš to publicēšanas Komisija ir ņēmusi vērā foruma ieteikumus tā “KTS rīcības plānā” [5]. Paredzams, ka šā rīcības plāna rezultātā tiks izstrādāti tiesību aktu priekšlikumi, kurus likumdevēji izskatīs līdz pašreizējā Komisijas pilnvaru termiņa beigām vai, iespējams, pat ilgāk.
5. 2020. gada jūnija beigās sūdzības iesniedzējs, Eiropas Parlamenta deputāts, kopā ar pieciem citiem EP deputātiem rakstīja Komisijai, lai paustu bažas par forumu. Komisija atbildēja Eiropas Parlamenta deputātiem [6].
6. Neapmierināts ar Komisijas atbildi, sūdzības iesniedzējs 2020. gada oktobrī vērsās pie ombuda.
7. **Ombude 2020.** gada 26. novembrī sāka izmeklēšanu un 2021. gada 4. maijā nāca klajā ar konstatējumiem un pievienoto ieteikumu [7].
8. Komisija 2021. gada 4. augustā sniedza atzinumu [8] par Ombuda konstatējumiem un ieteikumu. Sūdzības iesniedzējs nesniedza piezīmes par šo atzinumu.

Interesu konfliktu risku pārvaldība un to uztvere

Ombuda ieteikums

9. Ombuds konstatēja divus administratīvas kļūmes gadījumus:

- Tā vietā, lai ievērotu A tipa locekļu noteikumus par interešu konfliktiem, Komisija piemēroja vispārējus pasākumus interešu konfliktu risku mazināšanai. Šie pasākumi nebija pietiekami.
- Līdz ar to sadalījums starp abu veidu foruma dalībniekiem ievērojami atšķīrās no līdzsvara, ko Komisija apgalvoja, ka tas bija panākts, un publiskoja.

10. Ņemot vērā šos konstatējumus, ombuds ieteica Komisijai rūpīgi piemērot savus noteikumus par interešu konfliktiem personām, kuras piesakās iecelšanai par A tipa ekspertu grupu locekļiem. Papildus var veikt citus A tipa locekļu interešu konfliktu riska mazināšanas pasākumus, taču ar tiem nevajadzētu aizstāt Komisijas noteikumus.

11. Ombuds arī izteica divus ierosinājumus, kuru mērķis ir uzlabot ekspertu grupu sastāva pārredzamību un to ārējo ekspertu profesionālās intereses, kuri ir iecelti par neatkarīgiem un pārstāv sabiedrības intereses.

12. Komisija ņēma vērā Ombuda konstatējumu, ka piecu A tipa locekļu gadījumā tā nav pārvaldījusi interešu konfliktu risku saskaņā ar saviem noteikumiem. Tomēr tā aizstāvēja alternatīvu riska mazināšanas pasākumu izmantošanu, pamatojoties uz tiem pašiem argumentiem, kurus tā bija sniegusi pārbaudes sanāksmē un kurus ombude ņēma vērā savā ieteikumā.

13. Attiecībā uz sadalījumu starp abu veidu dalību forumā, ko Komisija bija publicējusi, un faktisko sadalījumu, Komisija norādīja, ka tā netiecas sasniegt mērķi par A un B tipa locekļu īpašu pārstāvību grupā, bet gan ir vajadzīga, lai nodrošinātu vajadzīgo pieredzi dažādās attiecīgajās nozarēs, ņemot vērā foruma darba ļoti tehnisko raksturu.

14. Komisija norādīja, ka tā nesaskata vajadzību rīkoties saistībā ar ombuda ierosinājumiem uzlabojumiem.

Ombuda novērtējums pēc ieteikuma

15. Augsta līmeņa forums, uz kuru attiecās šī izmeklēšana, bija ekspertu grupa. Komisijas horizontālie noteikumi par ekspertu grupu izveidi un darbību ietilpst izveidotajā Komisijas ekspertu grupu sistēmā, kas ir transversāla un kas nozīmē, ka to piemēro visām ekspertu grupām.

16. Kad Komisija 2018. gadā pārskatīja savus horizontālos noteikumus, tā norādīja, ka tā to dara daļēji, jo uzskatīja, ka ir jāuzlabo savi noteikumi interešu konfliktu pārvaldībai saistībā ar personām, kas ieceltas par A tipa locekļiem, proti, privātpersonas statusā, lai rīkotos neatkarīgi un sabiedrības interesēs.

17. Ombuda konstatējumi šajā izmeklēšanā ietvēra to, ka Komisija nav ievērojusi šos noteikumus. Diemžēl, neraugoties uz to, ka 2018. gadā attiecīgie noteikumi tika uzlaboti, Komisija šajā lietā aizstāvēja alternatīvu riska mazināšanas pasākumu piemērošanu, kurus Ombuds bija detalizēti novērtējis kā nepietiekami efektīvus [9] .

18. Tā kā ombude nezina, ka šajā lietā konstatētais jautājums ir izplatītāks, un, ņemot vērā to, ka attiecīgā ekspertu grupa tagad ir slēgta, viņa šo jautājumu neturpina. Tomēr, ņemot vērā par šo lietu paustās bažas, Komisija būtu pamatoti pārliecināt ombudu, ka tās ekspertu grupas noteikumi tiks rūpīgi piemēroti turpmāk.

19. Komisija norādīja, ka tā nav centusies sasniegt mērķi par A un B tipa locekļu konkrētu pārstāvību grupā un ka Komisijas mērķis drīzāk bija nodrošināt nepieciešamās zināšanas, kas nepieciešamas ekspertu grupas pilnvarojumam.

20. Ombuds norāda, ka, ja Komisija nebūtu centusies panākt konkrētu A un B tipa locekļu grupas sastāvu, Komisija būtu varējusi vienkārši iecelt attiecīgos ekspertus (proti, tos, kuri bija pieteikušies dalībai A tipa sastāvā, bet bija ieguvuši nulles punktus par atlases kritēriju attiecībā uz interešu konflikta neesamību) par B tipa locekļiem. Ja Komisija būtu ievērojusi savus noteikumus, tas būtu arī viens no risinājumiem [10] .

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu(-iem) secinājumu(-iem)/konstatējumu(-iem):

Ombude apstiprina savus konstatējumus par administratīvām kļūmēm un ieteikumu Komisijai šādi:

Lai nodrošinātu to ekspertu visaugstāko godprātības līmeni, kuri ir iecelti kā privātpersonas, lai tie rīkotos neatkarīgi un sabiedrības interesēs (A tipa locekļi), Komisijai būtu rūpīgi jāpiemēro savi noteikumi par šādu locekļu interešu konfliktiem.

Sūdzības iesniedzējs un Eiropas Komisija tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly Eiropas ombuds

Strasbūrā, 2021. gada 27. oktobrī

[1] [Kas ir kapitāla tirgu savienība?](#) | Eiropas Komisija (europa.eu) [Saite]

[2] Komisijas ekspertu grupas tiek izveidotas un darbojas saskaņā ar transversālajiem noteikumiem, kas noteikti ar Komisijas 2016. gada 30. maija Lēmumu C(2016) 3301 final. Skatīt: [C_2016_3301_F1_COMMISSION_DECISION_EN.pdf \(europa.eu\)](#) [Saite]

[3] Ir divu veidu Komisijas ekspertu grupas: formāla nozīme, kas noteikta ar Komisijas lēmumu, un neformāla, kas nozīmē, ka to ir izveidojis atsevišķs Komisijas dienests, kas ir saņēmis atbildīgā komisāra un priekšsēdētāja vietnieka, kā arī Ģenerālsekretariāta piekrišanu.

[4] Trīs apakšgrupas bija šādas: “1. Tādas ekosistēmas izveide, kas ļautu palielināt pārrobežu kapitāla piesaistīšanu, īpašu uzmanību pievēršot inovatīviem MVU. [...] 2. Kā attīstīt Eiropas kapitāla tirgus arhitektūru, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā jaunās finanšu tehnoloģijas var atbalstīt šo procesu. [...] 3. Ieguldījumu izvēles iespējas un kapitāla tirgus pakalpojumu pieejamība, lai veicinātu privāto ieguldītāju lielāku līdzdalību. [...] Skatīt: [Uzaicinājums iesniegt pieteikumus augsta līmeņa foruma par kapitāla tirgu savienību locekļu atlasei \(europa.eu\)](#) [Saite].

[5] Skatīt: [Kapitāla tirgu savienības 2020. gada rīcības plāns: Kapitāla tirgu savienība cilvēkiem un uzņēmumiem | Eiropas Komisija \(europa.eu\)](#), [Saite] 2020. gada 24. septembris.

[6] Skatīt: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/141315> [Saite].

[7] Skatīt: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/141318> [Saite].

[8] Skatīt: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/148378> [Saite].

[9] Skatīt ieteikuma 32. punktu (sk. zemsvītras piezīmi: 7).

[10] Sk. 11. panta 3. punktu Komisijas horizontālajos “horizontālajos noteikumos”, ko izstrādājusi

Komisijas 2016. gada 30. maija Lēmums C(2016) 3301 final. Skatīt:

[https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)3301 &lang=lv](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)3301 &lang=lv) [Saite].